Yenilikçi Okul Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yenilikçi Okul Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33229

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Yenilikçi Okul Ölçe?i, okullar?n yenilikçilik düzeylerini ve bu yenilikçili?i etkileyen temel örgütsel faktörleri ölçmek amac?yla 2016 y?l?nda **Hüseyin Aslan** ve Fatih Kesik taraf?ndan geli?tirilmi? bir ölçme arac?d?r. Ölçek, özellikle e?itim yönetimi alan?nda, okullar?n de?i?im ve geli?im potansiyellerini sistematik bir ?ekilde de?erlendirmeye olanak tan?r.

19 maddeden olu?an bu ölçek, üç ana alt boyutta yap?land?r?lm??t?r: **Yönetsel Destek**, **Yenilikçi Atmosfer** ve **Örgütsel Engeller**. Ölçe?in geli?tirilmesi sürecinde yap?lan geçerlik ve güvenirlik çal??malar?, üç boyutlu modelin kabul edilebilir düzeyde uyum sa?lad???n? ve yüksek iç tutarl?l??a sahip oldu?unu göstermi?tir. Ölçek, e?itim kurumlar?n?n kurumsal geli?im stratejilerini belirlemede önemli bir te?his arac? olarak kullan?lmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Yenilik, Okul Yönetimi, Örgütsel ?novasyon, E?itim Yönetimi, Ölçek Geli?tirme, Likert Ölçe?i, Örgütsel Engeller

Yazarlar

Hüseyin Aslan, Fatih Kesik

Amaç

Yenilikçi Okul Ölçe?i'nin temel amac?, e?itim kurumlar?n?n yenilikçi davran??lar? ne ölçüde destekledi?ini, te?vik etti?ini ve uygulad???n? belirlemektir. Ölçek, okul personelinin alg?lad??? yenilik ortam?n? ve bu ortam?n önündeki potansiyel örgütsel engelleri nicel olarak ölçmeye odaklanm??t?r.

Ölçek, yöneticilerin yenilik süreçlerine sa?lad??? deste?i, okuldaki genel yenilikçi kültürü (atmosferi) ve yeniliklerin uygulanmas?n? zorla?t?ran bürokratik veya yap?sal k?s?tlamalar? ayr? ayr? de?erlendirerek, okul geli?imine yönelik hedef odakl? müdahale stratejileri geli?tirmeye yard?mc? olmay? amaçlamaktad?r.

Yap?

Ölçek, okullardaki **kurumsal yenilikçilik** yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, birbirini tamamlayan ancak faktör analiziyle ayr??t?r?lm?? üç temel alt boyuttan olu?maktad?r. Bu boyutlar, okuldaki yenilik döngüsünün farkl? a?amalar?n? temsil etmektedir.

Ölçe?in ölçtü?ü üç temel yap? ?unlard?r:

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yönetsel Destek: Okul yönetiminin yenilikçi fikirleri ne kadar te?vik etti?i, kaynak sa?lad??? ve personeli risk almaya özendirdi?i alg?s?n? ölçer.
Yenilikçi Atmosfer: Okulun genel kültürü, çal??anlar?n yarat?c?l??a ve denemeye ne kadar aç?k oldu?unu, fikir payla??m?n?n ne kadar kolay oldu?unu ölçer.
Örgütsel Engeller: Yeniliklerin uygulanmas? s?ras?nda kar??la??lan bürokratik, yap?sal veya kültürel k?s?tlamalar? ve zorluklar? ölçer. Bu boyut, yenilikçili?i yava?latan veya durduran faktörleri belirler.

Geçerlik

Yenilikçi Okul Ölçe?i'nin yap?sal geçerli?ini test etmek amac?yla do?rulay?c? faktör analizi (DFA) gerçekle?tirilmi?tir. Analiz sonucunda, ölçe?in önerilen üç boyutlu modelinin verilerle uyumu incelenmi? ve hesaplanan uyum indeksi de?erlerinin literatürde kabul edilebilir düzeyde oldu?u tespit edilmi?tir.

Maddelerin faktörlere yüklenme de?erleri (faktör yükleri), .52 ile .86 gibi yüksek bir aral?kta de?i?mektedir. Bu durum, her bir maddenin ilgili alt boyutu temsil etme gücünün yüksek oldu?unu ve ölçe?in yap?sal geçerli?inin sa?land???n? göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik çal??malar?, iç tutarl?l?k (Cronbach Alfa katsay?s?) hesaplamalar? üzerinden yürütülmü?tür. Ölçe?in alt boyutlar?na ili?kin iç tutarl?l?k katsay?lar? .79 (Örgütsel Engeller) ile .91 (Yönetsel Destek) aras?nda de?i?mektedir.

Bu katsay?lar, ölçe?in alt boyutlar?n?n son derece güvenilir oldu?unu ve maddelerin ayn? yap?y? ölçme konusunda tutarl? oldu?unu göstermektedir. Ayr?ca, ölçe?in toplam puan?na ili?kin iç tutarl?l?k katsay?s? (toplam puan korelasyon katsay?s?) .85 olarak hesaplanm??t?r, bu da ölçe?in bütün olarak yüksek düzeyde güvenirli?e sahip oldu?unu teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçek geli?tirme sürecinde, 19 maddelik nihai formun üç faktörlü yap?s?n?n uyumu faktör analizi ile test edilmi?tir. Bu analiz, ölçe?in teorik çerçevesini destekleyen ve amaca uygun bir yap? sergileyen üç ba??ms?z alt boyutun varl???n? do?rulam??t?r: Yönetsel Destek, Yenilikçi Atmosfer ve Örgütsel Engeller.

Faktör analizi sonuçlar?, maddelerin ilgili faktörlere güçlü yüklenmeler gösterdi?ini ortaya koymu?tur. Bu üç faktörlü yap?, okullardaki yenilikçilik kavram?n?n multidisipliner yap?s?n? ba?ar?yla temsil etmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Ölçek Geli?tirme Çal??mas?)

Format: Öz Bildirim Ölçe?i

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: E?itim Kurumu Personeli (Ö?retmenler, Yöneticiler, Di?er Çal??anlar)

Ya? Grubu: Yeti?kin (Çal??an Nüfus)

Popülasyon Detaylar?: Çal??ma, e?itim kurumlar?nda görev yapan ö?retmen ve yöneticiler üzerinde gerçekle?tirilmi?tir. Popülasyon, okuldaki yenilik süreçlerini birinci elden deneyimleyen ki?ileri kapsamaktad?r.

Test Metodolojisi: 5'li Likert Ölçe?i kullan?lm??t?r (1= Hiçbir zaman - 5= Her zaman). Yüksek puanlar, ilgili boyutta (Yönetsel Destek ve Yenilikçi Atmosfer) olumlu alg?y?; Örgütsel Engeller boyutunda ise yüksek engellerin varl???n? i?aret eder.

Anahtar Kelimeler

E?itimde Yenilik, Okul ?klimi, Yönetsel Liderlik, Geçerlik, Güvenirlik, Kurumsal Geli?im, E?itim Yönetimi

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?il.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: Sorumlu yazar için: huseyarslan@yahoo.com

Yaz??ma Adresi: Yaz??ma adresi kaynakta belirtilmemi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2016 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? için sorumlu yazar (Hüseyin Aslan) ile ileti?ime geçilmesi önerilir. Akademik ara?t?rmalarda kullan?m genellikle ücretsiz olsa da, telif haklar? ve izinler için yazarlar?n güncel politikalar? esas al?nmal?d?r.

Makalenin orijinal PDF'i ve yay?nland??? dergi ba?lant?s? a?a??da sunulmu?tur:

Makale Linki: kuey.net
Orijinal PDF indirilebilir: yenilikci-okul-olcegi-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Aslan, H. ve Kesik, F. (2016). Yenilikçi okul ölçe?inin geli?tirilmesi: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Kuram ve Uygulamada E?itim Yönetimi, 22*(4), 463-482. doi: 10.14527/kuey.2016.018

Yenilikçi Okul Ölçe?i Maddeleri

Ölçek, toplam 19 maddeden ve üç alt boyuttan olu?maktad?r.

Yönetsel Destek (7 madde): Bu alt boyut, yöneticilerin yenilikçi faaliyetlere sa?lad??? te?vik ve kaynaklar? içerir.
Yenilikçi Atmosfer (6 madde): Bu alt boyut, okulun genel yarat?c?l?k ve yenilikçi kültüre ne kadar aç?k oldu?unu ifade eder.
Örgütsel Engeller (6 madde): Bu alt boyut, yeniliklerin uygulanmas? önündeki yap?sal ve bürokratik k?s?tlamalar? ifade eder.

ARABPSYCHOLOGY.COM